

Cestovní náhrady v roce 2019

RNDr. Ivan Brychta

19. prosince 2018

**... problémové okruhy v praktických
příkladech a změny pro rok 2019 ...**

Co nás v dalším výkladu čeká ...

- Upozornění na změny sazeb v roce 2019
- Cestovní náhrady ve vztahu k daním a pojistnému
- Nárok na cestovní náhrady z pohledu místa výkonu práce či pravidelného pracoviště
- Cestovní náhrady při přerušení pracovní cesty
- Problematika více pracovních cest v jednom dni
- Stravné při tuzemské a zahraniční cestě
- Snížení stravného při tuzemských a zahraničních cestách při bezplatně poskytnutém jídle
- Cestovní náhrady versus příspěvek na stravování (poskytnutí stravenky)
- **Odpovědi na dotazy účastníků**

Zákonné normy (a jejich změny)

- **zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (ZP)** ... vymezuje také náhrady cestovních výdajů (§§ 151 až 189, z toho §§ 173 až 181 ZP výslovně u zaměstnanců „státních organizací“, tj. organizací dle § 109.3 ZP), a dále ...
 - § 18 ZP - je-li možné právní jednání vyložit různým způsobem, použije se výklad pro zaměstnance nejpriznivější
- **vyhlášky MF a MPSV** upravující sazby (viz dále)
- **zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (ZDP)** ... daňový režim příjmů zaměstnance (§ 6.7) a výdajů (nákladů) na náhrady u zaměstnavatele postupujícího podle zákoníku práce [§ 24.2.zh) ZDP]

Změny vyhláškou MF pro rok 2019

(= sazby stravného pro zahraniční pracovní cesty)

- **Porovnání změn 2018/2019:**
 - 2018: vyhláška MF č. 401/2017 Sb.
 - **2019: vyhláška MF č. 254/2018 Sb.**

stát	2018	2019
Argentina	45 USD	50 USD
Konžská demokratická republika (Kinshasa)	60 USD	50 EUR
Kuba	45 EUR	50 EUR
Mauretánie	35 USD	40 USD

Změny vyhláškou MF pro rok 2019

(= sazby stravného pro zahraniční pracovní cesty)

pokračování ...

stát	2018	2019
Myanmar (Barma)	45 EUR	50 EUR
Nizozemsko	45 EUR	50 EUR
Polsko	35 EUR	40 EUR
Saudská Arábie	40 EUR	45 EUR
Senegal	40 EUR	45 EUR
Sýrie	40 EUR	45 EUR

Změny vyhláškou MPSV pro rok 2019

(= sazby náhrad v tuzemsku)

- **Porovnání změn 2018/2019:**
 - 2018: vyhláška MPSV č. 463/2017 Sb.
 - **2019: vyhláška MPSV č. 4xx/2018 Sb.**

navržená změna

ceny PHM	2018	2019
BA 95 okt.	30,50 Kč / litr	33,10 Kč / litr
BA 98 okt.	32,80 Kč / litr	37,10 Kč / litr
nafta	29,80 Kč / litr	33,60 Kč / litr

Změny vyhláškou MPSV pro rok 2019

pokračování

navržená změna

základní náhrada	2018	2019
jednostopá vozidla	1,10 Kč / km	1,10 Kč / km
osobní vozidla	4,00 Kč / km	4,10 Kč / km

sazby stravné	2018	2019
5 až 12 hodin	78 až 93 Kč	82 až 97 Kč
nad 12 do 18 hodin	119 až 143 Kč	124 až 150 Kč
nad 18 hodin	186 až 223 Kč	195 až 233 Kč

CN ve vztahu k ZDP a pojistnému

- základní princip

- § 6.7.a) ZDP: **předmětem daně** dále **nejsou** ...
 - **náhrady cestovních výdajů** poskytované v souvislosti s výkonem závislé činnosti, do výše stanovené / umožněné zákoníkem práce pro zaměstnance zaměstnavatele uvedeného v § 109.3 ZP
 - **hodnota bezplatného stravování** poskytovaná zaměstnavatelem na pracovních cestách
- § 109.3 ZP: „státní organizace“ = zaměstnavatelé:
 - stát, ÚSC, státní fond, reg. rada reg. soudržnosti,
 - příspěvková organizací, kde jsou platy plně hrazeny z příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele ...
 - školskou PO zřízená MŠMT, krajem, obcí ...

CN ve vztahu k ZDP a pojistnému

- základní princip

- není-li cestovní náhrada u zaměstnance předmětem zdanění daní z příjmů, nehradí se ani pojistné (sociální, zdravotní)

Příklad

- pracovní cesta 8 hodin, stravné 2019 (předpoklad):
 - **poskytnuto od 82 do 97 Kč** => ZAM nic nedaní, bez pojistného, zaměstnavatel má DÚ náklad
 - **poskytnuto 100 Kč** => ZAM 3 Kč zdaní + odvede se pojistné, státní organizace má DÚ náklad jen 97 Kč, ostatní zaměstnavatelé DÚ náklad celých 100 Kč

CN jako náklad zaměstnavatele

- § 24.2.zh) ZDP - obhájení daňového výdaje (nákladu) zaměstnavatele zaměstnávajícího zaměstnance na základě zákoníku práce (s limitací shora u státních organizací ...), ale:
- § 24.1 ZDP - pro náhrady cestovních výdajů v jiných případech ... **pozor u členů statutárních orgánů** (na které se vztahuje smlouva o výkonu funkce podle § 59 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích - ZOK), že jiná plnění by měla být poskytnuta pouze se souhlasem toho, kdo schvaluje smlouvu o výkonu funkce (§ 61 ZOK) ...

Vliv MVP a PP

- **nárok na náhradu cestovních výdajů vznikne mj. ...**
 - při pracovní cestě (§ 42 ZP)
 - při cestě mimo pravidelné pracoviště ...
- **MVP** = místo výkonu práce
- **PP** = pravidelné pracoviště
- **§ 34a ZP** - pravidla pro určení MVP a PP:
 - **(A) PP není v pracovní smlouvě sjednáno => PP = MVP**
sjednané v pracovní smlouvě
 - **(B) MVP sjednáno širěji než jedna obec => PP = obec,**
ve které nejčastěji začínají pracovní cesty
 - **(C) PP nesmí být sjednáno širěji než jedna obec**

Vliv MVP a PP

Příklady:

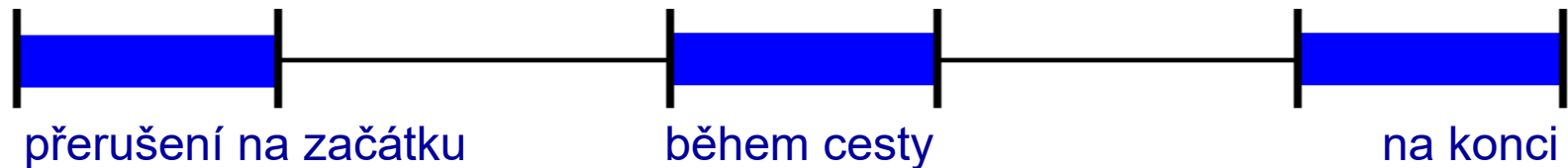
MVP	PP	kdy je nárok ?
Kolín	neurčeno	cesta z MVP (A)
Kolín	Kolín, Ulice č. XY	cesta z PP
Střední Čechy	neurčeno	nejčastější začátek cest (B)
Střední Čechy	Kolín	cesta z PP
Střední Čechy	Střední Čechy	nelze (od 2012) (C)

- **CN při jízdě z domova?**

- ano, pokud bydliště = MVP nebo bydliště = PP
- ve spojení s přerušením pracovní cesty (viz dále)
- mimořádná cesta v souvislosti s výkonem práce mimo rozvrh směn v MVP nebo PP ...

CN při přerušení pracovní cesty

- **důvody řešené zákonem:**
 - dohodnuté přerušení z důvodů na straně zaměstnance
 - přerušení z důvodu návštěvy člena rodiny

- **možnosti u stravného:**
 - po dobu přerušení **stravné nenáleží**
 - doba rozhodná pro právo na stravné **před přerušením** končí ukončením výkonu práce nebo jiným předem dohodnutým způsobem
 - doba rozhodná pro právo na stravné **po přerušením** začíná se začátkem výkonu práce nebo jiným dohodnutým způsobem ...

CN při přerušení pracovní cesty

- **náhrada výdajů za ubytování:**
 - po dobu **dohodnutého přerušení z důvodů na straně zaměstnance ... není nárok**
 - přerušení **z důvodu návštěvy člena rodiny ... je nárok jen v případě**, že si ubytování musel zaměstnanec vzhledem k podmínkám pracovní cesty nebo ubytovacích služeb zachovat
- **jízdné u dohodnutého přerušení z důvodů na straně zaměstnance:**
 - po přerušení **nenásleduje výkon práce => náhrada pouze do výše, která by náležela v případě, že by k přerušení cesty nedošlo**
 - přerušení **před výkonem práce => postup obdobný**

Více pracovních cest v jednom dni

- **tuzemské pracovní cesty v jednom dni:**
 - posuzují se separátně, je-li jich více, čas se nesčítá
 - o více tuzemských cest se jedná i v situaci, kdy jde o cestu před a po zahraniční pracovní cestě
 - možnost zaměstnavatele podle § 176.2 ZP – znemožní-li zaměstnavatel vysláním na pracovní cestu, která trvá méně než 5 hodin, zaměstnanci se stravovat obvyklým způsobem, může dát stravné až do výše u pracovní cesty v I. pásmu (5-12 hodin)
- **zahraniční pracovní cesty v jednom dni:**
 - doby mimo území ČR trvající 1 hodinu a déle při více zahraničních pracovních cestách v jednom kalendářním dni se pro účely zahraničního stravného sčítají
 - doby, za které nevznikne zaměstnanci právo na zahraniční stravné, se připočítávají k době rozhodné pro poskytnutí stravného tuzemského

Stravné při tuzemské cestě

- vymezení podle času:

	délka cesty	aplikuje se
---	méně než 5 hodin	není nárok (*)
I. pásmo	od 5 hodin do 12 hodin vč.	82 až 97 Kč (SO) min. 82 Kč (ostatní)
II. pásmo	nad 12 hodin do 18 hodin vč.	124 až 150 Kč (SO) min. 124 Kč (ostatní)
III. pásmo	nad 18 hodin	195 až 233 Kč (SO) min. 195 Kč (ostatní)

(*) lze poskytnout až do výše sazby pro I. pásmo, nemůže-li se zaměstnanec stravovat obvyklým způsobem ...

Stravné při zahraniční cestě

postup u státních organizací	... u ostatních zaměstnavatelů
"běžný" zaměstnanec	základní sazba dle vyhlášky	minimálně 75 % vyhláškové sazby
člen posádky vnitrozemské plavby	základní sazba dle vyhlášky	nejméně 50 % vyhláškové sazby
vedoucí organ. složky státu, jejich zástupci, státu. orgány ...	základní sazba + až 15 %, nezakazuje-li to zvláštní předpis	minimálně 75 % vyhláškové sazby

Stravné při zahraniční cestě

- sjednaná sazba musí být v celých měnových jednotkách
- **Příklad** – cesta na Slovensko (35 EUR na den), zaměstnavatel nestátní organizace může poskytnout stravné od 75 % z 35 = 27 EUR (výpočet $0,75 \times 35 = 26,25$ zaokrouhleno nahoru)
- **náhrada se určí:** podle času stráveného v zahraničí, a to podle sazeb pro stát, ve kterém v daný den stráví zaměstnanec nejvíce času
- **Příklad** – jednodenní cesta
 - Slovensko (35 EUR/den) – 6 hodin,
 - Rakousko (45 EUR/den) – 6 hodin
 - Německo (45 EUR/den) – 4 hodiny ...**Řešení:** stravné za 16 hodin dle rakouské sazby

Stravné při zahraniční cestě

- **doba rozhodná pro vznik práva na náhradu** =
 - doba přechodu státní hranice ČR, kterou oznámí zaměstnanec, nebo
 - doba odletu a příletu při letecké přepravě
- **Příklad** – letecká pracovní cesta:
 - 1. den odlet z Prahy (7:00) do Vídně (9:00)
 - 2. den odlet z Vídně (10:00) do Bernu (12:00)
 - 3. den odlet z Bernu (7:00) do Prahy (9:00)**Řešení (zahraniční cesta):**
 - 1. den – sazba Rakousko (45 EUR/den), 17 hodin
 - 2. den – sazba Švýcarsko (75 CHF), 24 hodin
 - 3. den – sazba Švýcarsko (75 CHF), 9 hodin
- **Příklad** – modifikace – letecká pracovní cesta - složitější:
 - návrat již 2. den z Bernu (19:00) do Prahy (21:00)**Řešení:** Rakousko 10 hodin, Švýcarsko 9 ? / 11 ? hodin

Stravné při zahraniční cestě

- vymezení podle času:

	délka zahraniční cesty	aplikuje se
---	méně než 1 hodina	není nárok
I. pásmo	od 1 hodin do 12 hodin vč.	sazba 1/3 (*)
II. pásmo	nad 12 hodin do 18 hodin vč.	sazba 2/3
III. pásmo	nad 18 hodin	plná sazba

(*) pozor na výkladový problém v případě cesty do 5 hodin, je-li v týž den tuzemská pracovní cesta s nárokem na stravné

Snížení stravného (tuz.+zahr.)

státní organizace = povinnost

- § 163.2-7, § 176.3-4 ZP pro tuzemské stravné,
- § 170, § 179.3-4 ZP pro zahraniční stravné ...
- ... bylo-li zaměstnanci během pracovní cesty poskytnuto **bezplatné jídlo charakteru snídaně, oběda nebo večeře**, přísluší zaměstnanci stravné snížené za každé bezplatné jídlo:
 - o hodnotu 70 % stravného u pracovní cesty v "I. pásmu",
 - o hodnotu 35 % stravného u pracovní cesty v "II. pásmu",
 - o hodnotu 25 % stravného u pracovní cesty v "III. pásmu"
- ... stravné nepřísluší, pokud byla poskytnuta během pracovní cesty, která trvá
 - **5 až 12 hodin** 2 bezplatná jídla,
 - **12 až 18 hodin** 3 bezplatná jídla

Snížení stravného (tuz.+zahr.)

ostatní zaměstnavatelé = možnost (ale ...)

- § 163 ZP pro tuzemské stravné,
- § 170 ZP pro zahraniční stravné ...
- ... bylo-li zaměstnanci během pracovní cesty poskytnuto **bezplatné jídlo charakteru snídaně, oběda nebo večeře**, přísluší zaměstnanci stravné snížené za každé bezplatné jídlo:
 - až o hodnotu 70 % stravného u pracovní cesty v "I. pásmu",
 - až o hodnotu 35 % stravného u pracovní cesty v "II. pásmu",
 - až o hodnotu 25 % stravného u pracovní cesty v "III. pásmu"
- ... nesjedná-li zaměstnavatel nižší hodnotu snížení stravného, nebo ji neurčí před vysláním zaměstnance na pracovní cestu, přísluší zaměstnanci stravné snížené o nejvyšší možnou hodnotu ...

CN versus příspěvek na stravování (stravné versus poskytnutí stravenky)

- je to **problém daňových/nedaňových nákladů u zaměstnavatele nikoliv zaměstnance ...**
- **§ 24.2.j.4 ZDP** - daňově účinné jsou náklady na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví a zvýšený rozsah doby odpočinku zaměstnanců vynaložené na ...
 - **provoz vlastního stravovacího zařízení**, kromě hodnoty potravin, nebo
 - **příspěvky na stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů** a poskytnuté až do výše 55 % ceny jednoho jídla za jednu směnu, max. však do výše 70 % stravného pro zaměstnance státních organizací při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin ... **příspěvek nelze uplatnit** na ... stravování za zaměstnance, kterému v průběhu směny vznikl nárok na stravné podle zvláštního právního předpisu

konec 1.části (výkladu)

**... po krátké přestávce budou
zodpovězeny dotazy účastníků
webináře ...**

odpovídáme na Vaše dotazy ...

*Naše znalosti
pro Váš úspěch*

Nakladatelství FORUM s.r.o., divize školení a vzdělávání, Střelničná 1861/8a, Praha 8,
tel: +420 251 115 576, fax: +420 251 512 422, office@forum-media.cz, www.forum-media.cz

*Naše znalosti
pro Váš úspěch*

Děkuji za pozornost!

© 2018 Ivan Brychta

Tento webinář pořádá

Nakladatelství FORUM s.r.o., divize školení a vzdělávání

Střelničná 1861/8a, Praha 8

tel: +420 251 115 576

fax: +420 251 512 422

office@forum-media.cz

www.forum-media.cz